

שם:

כיתה:

תאריך:

שבועות – חג הקציר והביכורים

דף עבודה

1 השלימו בעזרת המחסן.

סיוון | בועז | מקדש | תיקון | חלב | ניסן

- א. שבועות חל בחודש _____.
- ב. רות ליקטה שיבולים בשדה של _____.
- ג. את הפירות הראשונים הביאו לבית ה' _____.
- ד. הלימוד בלילה של שבועות נקרא _____ ליל שבועות.
- ה. בשבועות נוהגים לאכול מאכלי _____.

2 התאימו בין המושג להסבר.

טור א טור ב

1. ביכורים	☐ שיבולים שנפלו בזמן הקציר ונשארות לעניים
2. פאה	☐ פינת השדה שמשאירים לעניים
3. לקט	☐ הפירות הראשונים שהבשילו
4. שכחה	☐ עומר ששכחו בשדה ומשאירים לעניים
5. ספירת העומר	☐ 49 הימים שבין פסח לשבועות

3 נכון או לא נכון? תקנו.

- א. שבועות חל בו' בסיוון.
- ב. בשבועות קוראים את מגילת אסתר.
- ג. הביכורים הובאו משבעת המינים.
- ד. בארץ ישראל חוגגים את שבועות שבוע שלם.

4 מיינו את שבעת המינים: דגנים או פירות.

חיטה | שעורה | גפן | תאנה | רימון | זית | תמר

פירות	דגנים

שם החג	מה הוא מזכיר	מנהג מתאים
חג הקציר		
חג הביכורים	הבאת הפירות הראשונים	
זמן מתן תורתנו		תיקון ליל שבועות

6 בחרו את התשובה הנכונה.

א. מדוע נקרא החג «שבועות»?

- כי הוא נמשך שבוע
- כי סופרים שבעה שבועות מפסח
- כי חוגגים אותו שבע פעמים
- כי יש בו שבעה מינים

ב. מה המשותף לפאה, ללקט ולשכחה?

- כולם כלי עבודה
- כולם חלקים מן הקציר שנשארים לעניים
- כולם שמות של חגים
- כולם סוגי פירות

7 רות אומרת לנעמי «עמך עמי». מה לדעתכם המשפט הזה מלמד על רות? כתבו שני משפטים.

8 ציירו סל ביכורים ובו לפחות ארבעה משבעת המינים. כתבו ליד כל פרי את שמו.

תהלוכת הביכורים

במשנה מתוארת העלייה לירושלים עם הביכורים. אנשי העיירות התאספו יחד ויצאו לדרך בבוקר. לפניהם הלך שור שקרניו מצופות זהב ובראשו זר של עלי זית, וגנן חליל ניגן כל הדרך.

החקלאים נשאו את הפירות בסלים – העשירים בסלי כסף וזהב, והעניים בסלי נצרים קלועים. כשהתקרבו לירושלים, יצאו אנשי העיר לקראתם וקיבלו אותם בברכה.

בבית המקדש עמד כל חקלאי, הניח את הסל ואמר דברי תודה על הארץ ועל היבול. לא היה חשוב כמה גדול היה הסל; כל אחד הביא מן הפירות הראשונים שלו, ושמח בהם.

א. מה הלך בראש התהלוכה?

- סוס לבן ○ שור שקרניו מצופות זהב ○ עגלה מלאה ענבים ○ מקהלת ילדים

ב. במה נשאו העניים את הביכורים?

- בסלי זהב ○ בסלי נצרים קלועים ○ בשקים גדולים ○ בכדי חרס

11 מה לדעתכם מלמד המשפט «לא היה חשוב כמה גדול היה הסל»? הסבירו.

12 ליד כל משפט ממגילת רות או מן החג כתבו איזה ערך הוא מבטא: «חסד», «נאמנות» או «הודיה».

א. בועז מורה לקוצרים להשאיר שיבולים לרות.

ב. רות אומרת לנעמי: «עמך עמי».

ג. החקלאי מביא את הפרי הראשון לבית המקדש.

ד. ילדי הגן שרים ומודים על היבול.

13 אתגר: בשבועות נפגשים שדה, תורה וחסד. בחרו שניים מהם והסבירו איך הם מתחברים זה לזה בחג.

תשובות – שבועות – חג הקציר והביכורים

- 1 השלימו בעזרת המחסן.
א. שבועות חל בחודש **סיוון**.
ב. רות ליקטה שיבולים בשדה של **בועז**.
ג. את הפירות הראשונים הביאו לבית ה**מקדש**.
ד. הלימוד בלילה של שבועות נקרא **תיקון** ליל שבועות.
ה. בשבועות נוהגים לאכול מאכלי **חלב**.

2 התאימו בין המושג להסבר.

טור א	טור ב
1. ביכורים	3 שיבולים שנפלו בזמן הקציר ונשארות לעניים
2. פאה	2 פינת השדה שמשאירים לעניים
3. לקט	1 הפירות הראשונים שהבשילו
4. שכחה	4 עומר ששכחו בשדה ומשאירים לעניים
5. ספירת העומר	5 49 הימים שבין פסח לשבועות

- 3 נכון או לא נכון? תקנו.
- א. שבועות חל בו' בסיוון. **נכון**
ב. בשבועות קוראים את מגילת אסתר. **לא נכון** – קוראים את מגילת רות
ג. הביכורים הובאו משבעת המינים. **נכון**
ד. בארץ ישראל חוגגים את שבועות שבוע שלם. **לא נכון** – בארץ ישראל חוגגים יום אחד

- 4 מיינו את שבעת המינים: דגנים או פירות.

פירות	דגנים
גפן, תאנה, רימון, זית, תמר	חיטה, שעורה

- 5 השלימו את הטבלה.

שם החג	מה הוא מזכיר	מנהג מתאים
חג הקציר	קציר החיטים	קישוט בשיבולים / חגיגות קציר
חג הביכורים	הבאת הפירות הראשונים	טקס ביכורים
זמן מתן תורתנו	מתן תורה בהר סיני	תיקון ליל שבועות

6 בחרו את התשובה הנכונה.

א. מדוע נקרא החג «שבועות»?

- כי הוא נמשך שבוע
- כי סופרים שבעה שבועות מפסח
- כי חוגגים אותו שבע פעמים
- כי יש בו שבעה מינים

ב. מה המשותף לפאה, ללקט ולשכחה?

- כולם כלי עבודה
- כולם חלקים מן הקציר שנשארים לעניים
- כולם שמות של חגים
- כולם סוגי פירות

7 רות אומרת לנעמי «עמך עמי». מה לדעתכם המשפט הזה מלמד על רות? כתבו שני משפטים.

תשובה אפשרית: רות נאמנה לנעמי ובוחרת להצטרף לעמה ולא לעזוב אותה בזמן קשה; המשפט מלמד על נאמנות, חסד ובחירה להשתייך.

8 ציירו סל ביכורים ובו לפחות ארבעה משבעת המינים. כתבו ליד כל פרי את שמו.

תשובה אפשרית: ציור סל עם לפחות ארבעה מינים (למשל ענבים, תאנים, רימונים, תמרים) ושמותיהם.

10 לפי הקטע, בחרו.

א. מה הלך בראש התהלוכה?

- סוס לבן
- שור שקרניו מצופות זהב
- עגלה מלאה ענבים
- מקהלת ילדים

ב. במה נשאו העניים את הביכורים?

- בסלי זהב
- בסלי נצרים קלועים
- בשקים גדולים
- בכדי חרס

11 מה לדעתכם מלמד המשפט «לא היה חשוב כמה גדול היה הסל»? הסבירו.

תשובה אפשרית: שהעיקר הוא הכוונה וההודיה ולא העושר; גם העני וגם העשיר הביאו את הראשון שלהם ושמחו בו, וכולם היו שווים בטקס.

12 ליד כל משפט ממגילת רות או מן החג כתבו איזה ערך הוא מבטא: «חסד», «נאמנות» או «הודיה».

א. בועז מורה לקוצרים להשאיר שיבולים לרות. ← חסד

ב. רות אומרת לנעמי: «עמך עמי». ← נאמנות

ג. החקלאי מביא את הפרי הראשון לבית המקדש. ← הודיה

ד. ילדי הגן שרים ומודים על היבול. ← הודיה

13 אתגר: בשבועות נפגשים שדה, תורה וחסד. בחרו שניים מהם והסבירו איך הם מתחברים זה לזה בחג.

תשובה אפשרית: למשל: שדה וחסד – בזמן הקציר מצווים להשאיר פאה, לקט ושכחה לעני, ורות מלקטת בשדה של בועז; תורה וחסד – התורה מצווה על הנתינה, ומגילת רות מראה אותה בפועל.